

Διάταξη Θεματικής Ενότητας DEE 221 / Δίκαιο Κρατικών Ενισχύσεων

Σχολή	ΣΟΕΔ	Σχολή Οικονομικών Επιστημών και Διοίκησης	
Πρόγραμμα Σπουδών	DEE	Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης	
Θεματική Ενότητα	DEE 221	Δίκαιο Κρατικών Ενισχύσεων	
Επίπεδο	Προπτυχιακό	Μεταπτυχιακό	
		Μάστερ	Διδακτορικό
		√ (Διαπανεπιστημιακό)	
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική		
Τύπος Διδασκαλίας	Εξ αποστάσεως		
Τύπος Θεματικής Ενότητας	Υποχρεωτική		Επιλογής
			√
Αριθμός Ομαδικών Συμβουλευτικών Συναντήσεων	Σύνολο	Φυσική Παρουσία	Τηλεσυναντήσεις
	4	2	2
Αριθμός Εργασιών	2		
Υπολογισμός Τελικής Βαθμολογίας	Εργασίες		Τελικές Εξετάσεις
	30 %		70 %
Αριθμός Ευρωπαϊκών Πιστωτικών Μονάδων (ECTS)	15		

Περιγραφή Θεματικής Ενότητας

Το ΔΕΕ 221 «Δίκαιο των Κρατικών Ενισχύσεων» είναι η μία εκ των δύο θεματικών ενότητων (Θ.Ε.) στην επιλεγόμενη κατεύθυνση σπουδών/εξειδίκευσης «Ευρωπαϊκό Δίκαιο Ανταγωνισμού» στο Πρόγραμμα Σπουδών «Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

Σκοπός της Θ.Ε. είναι η κατανόηση των κανόνων και διαδικασιών που αφορούν τη χορήγηση Κρατικών Ενισχύσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η Θ.Ε. επικεντρώνεται στην ανάλυση των βασικότερων θεωρητικών και πρακτικών προβλημάτων που αφορούν στη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ειδικότερα, εξετάζονται θέματα όπως τα δομικά στοιχεία της έννοιας της «κρατικής ενίσχυσης», η υποχρέωση κοινοποίησης και προκαταρκτική έρευνα, πλήρης έρευνα και ανάκτηση κρατικής ενίσχυσης, μη κοινοποιηθείσες κρατικές ενισχύσεις, κατηγορίες ενισχύσεων οι οποίες θεωρούνται συμβατές με την κοινή αγορά, περιφερειακές και ειδικές κρατικές ενισχύσεις και υπηρεσίες κοινής ωφελείας.

Προαπαιτούμενες Θεματικές Ενότητες

ΔΕΕ 111	Θεσμικό Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΔΕΕ 112	Δίκαιο Εσωτερικής Αγοράς
ΔΕΕ 121	Δικαστική Προστασία στην Ευρωπαϊκή Ένωση
ΔΕΕ 122	Προστασία Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
ΔΕΕ 211	Δίκαιο Προστασίας του Περιβάλλοντος
ΔΕΕ 212	Δίκαιο Προστασίας των Καταναλωτών

Σύνθεση Βαθμολογίας

Τρόπος Αξιολόγησης	Βαρύτητα στον τελικό βαθμό	Φόρτος εργασίας	
		Ώρες	ECTS
Εβδομαδιαία Μελέτη- Ασκήσεις-ΟΣΣ (14 εβδομάδες *~18 ώρες) (2 εβδομάδες *~25 ώρες)	0 %	~275 - ~330	11
Εργασία 1	15 %	~50 - ~60	2
Εργασία 2	15 %	~50 - ~60	2
Τελική Εξέταση	70 %	3	-
Σύνολο	100%	~375 - ~450	15

Κανονισμοί Βαθμολογίας και Τρόποι Αξιολόγησης

- Ένας/Μια φοιτητής/-τρια βαθμολογείται με 10, αν συγκεντρώσει το 100% της πιθανής βαθμολόγησης.
- Ένας/Μια φοιτητής/-τρια βαθμολογείται με 9, αν συγκεντρώσει το 90% της πιθανής βαθμολόγησης, δηλαδή, $90\% * 10 = 9$, και ούτω καθεξής.
- Βαθμός επιτυχίας (Passing rate)
  - 50% Εργασιών, Δικαίωμα συμμετοχής στις τελικές εξετάσεις μιας Θ.Ε. έχουν οι φοιτητές/-τριες που κατοχύρωσαν αθροιστικά τον ελάχιστο απαιτούμενο βαθμό ($\geq 50\%$) στις γραπτές εργασίες.
  - 50% Τελικής εξέτασης

Αν ένας/μια φοιτητής/-τρια συγκεντρώσει βαθμολογία με δεκαδικό ψηφίο, τότε αυτό στρογγυλεύεται στην πλησιέστερη μισή μονάδα.

Κύριες δεξιότητες που θα πρέπει να αναπτυχθούν

Οι φοιτητές/-τριες που θα ολοκληρώσουν επιτυχώς την εν λόγω Θεματική Ενότητα, αναμένεται ότι θα είναι σε θέση να:

- Αντιλαμβάνονται τη σημασία του ελέγχου της χορήγησης κρατικών ενισχύσεων.
- Αξιολογούν εάν ένα μέτρο συνιστά κρατική ενίσχυση.
- Αναγνωρίζουν τη σημασία της οικονομικής ανάλυσης στη διαδικασία ελέγχου και αξιολόγησης μιας κρατικής ενίσχυσης.
- Αναλύουν συγκεκριμένες κατηγορίες κρατικών ενισχύσεων.
- Περιγράφουν τη διαδικασία ελέγχου και έγκρισης μιας κρατικής ενίσχυσης.
- Προσδιορίζουν τα έννομα δικαιώματα ενδιαφερόμενων τρίτων.

Αναμενόμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα

Οι φοιτητές/-τριες που θα ολοκληρώσουν επιτυχώς την εν λόγω Θεματική Ενότητα, αναμένεται ότι θα είναι σε θέση να:

Γνώση (Knowledge)

- Αναφέρουν τα σχετικά άρθρα της ΣΛΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις.
- Περιγράφουν την έννοια της «κρατικής ενίσχυσης».
- Σκιαγραφούν τη διαδικασία ελέγχου ενός σχεδίου κρατικής ενίσχυσης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
- Γνωρίζουν τη χρήση της οικονομικής ανάλυσης στην αξιολόγηση της συμβατότητας μιας κρατικής ενίσχυσης.
- Απαριθμούν διάφορους τύπους κρατικών ενισχύσεων.
- Περιγράφουν τα έννομα συμφέροντα τρίτων ενδιαφερομένων.

Κατανόηση (Comprehension)

- Διακρίνουν μεταξύ μέτρων που εμπίπτουν στην έννοια των κρατικών ενισχύσεων.
- Κατανοούν το κριτήριο του Ιδιώτη Επενδυτή σε Οικονομία της Αγοράς.
- Κατατάσσουν τα διάφορα μέτρα σε τύπους κρατικών ενισχύσεων.
- Εξηγούν τα δικαιώματα τρίτων ενδιαφερομένων.
- Εντοπίζουν επιχειρήματα για υποστήριξη μέτρων κρατικής ενίσχυσης ενώπιον της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή και των Δικαστηρίων.
- Κατανοούν την σημασία της στρέβλωσης του ανταγωνισμού και του επηρεασμού του ενωσιακού εμπορίου.

Εφαρμογή (Application)

- Εφαρμόζουν το κριτήριο του Ιδιώτη Επενδυτή σε Οικονομία της Αγοράς.
- Αξιοποιούν τις αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και τη νομολογία των Δικαστηρίων της Ένωσης.
- Εντοπίζουν τη σημασία των κρατικών ενισχύσεων στην επίτευξη των στόχων της ΣΛΕΕ.
- Εντοπίζουν την σημασία των κρατικών ενισχύσεων στην αντιμετώπιση της πρόσφατης οικονομικής κρίσης.
- Εξετάζουν παραδείγματα μέτρων που θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν ως κρατικές ενισχύσεις.
- Αναλύουν τις έννοιες που αναπτύσσονται στις Θ.Ε. για να αναπτύξουν ή και να θεμελιώσουν επιχειρηματολογία αναφορικά με σενάρια εργασίας που αφορούν μέτρα κρατικών ενισχύσεων.

Ανάλυση (Analysis)

- Αναλύουν την έννοια των κρατικών ενισχύσεων.
- Αξιολογούν τη σημασία ενός μέτρου κρατικής ενίσχυσης για μια επιχείρηση ή και ολόκληρο τομέα οικονομικής δραστηριότητας.
- Συζητούν το ουσιαστικό περιεχόμενο των εξαιρέσεων του απαγορευτικού κανόνα αναφορικά με τις κρατικές ενισχύσεις (π.χ. περιφερειακές, τομεακές, οριζόντιες, ΥΓΟΣ).
- Αναλύουν τον γενικό κανόνα εξαιρέσεων και τον κανόνα de minimis.
- Εξετάζουν θέματα που αφορούν το ρόλο των κρατών μελών, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, των Εθνικών Δικαστηρίων και των Δικαστηρίων της Ένωσης.
- Αναλύουν το κριτήριο του Ιδιώτη Επενδυτή σε Οικονομία της Αγοράς.

Σύνθεση (Synthesis)

- Διατυπώνουν προτάσεις για ενδεχόμενες βελτιώσεις του κανονιστικού πλαισίου που αφορά τις κρατικές ενισχύσεις.
- Προτάσσουν επιχειρήματα σε υποθέσεις εργασίας που σχετίζονται με προτεινόμενα μέτρα κρατικών ενισχύσεων.
- Συνθέτουν τη αιτιολόγηση μέτρων που αφορούν κρατικές ενισχύσεις με την αναγκαιότητα μη στρέβλωσης του ανταγωνισμού.
- Συγκεντρώνουν διάφορες προσεγγίσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή των Ενωσιακών Δικαστηρίων αναφορικά με τις κρατικές ενισχύσεις.
- Διακρίνουν την στροφή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς μια περισσότερο οικονομική προσέγγιση των επιδράσεων των κρατικών ενισχύσεων.
- Συνδυάζουν την εξέλιξη της νομολογίας και του κανονιστικού πλαισίου που αφορά τις κρατικές ενισχύσεις.

Αξιολόγηση (Evaluation)

- Αποτιμούν τη μέχρι σήμερα λειτουργία του κανονιστικού πλαισίου που αφορά τις κρατικές ενισχύσεις στη επίτευξη των στόχων της ΣΛΕΕ.
- Αξιολογούν με κριτικό φακό τη συμβατότητα διαφόρων μέτρων κρατικής ενίσχυσης.
- Συστήνουν αλλαγές στο κανονιστικό πλαίσιο για αποτελεσματικότερο έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων.

- Συγκρίνουν την κλασσική προσέγγιση με την οικονομικοκεντρική προσέγγιση.
- Αξιολογούν τη διαφάνεια και προστασία των εννόμων δικαιωμάτων τρίτων ενδιαφερομένων.
- Κρίνουν την αποτελεσματικότητα του κανονιστικού πλαισίου των κρατικών ενισχύσεων αναφορικά με την αντιμετώπιση της πρόσφατης οικονομικής κρίσης.

Βιβλιογραφία

Υποχρεωτική βιβλιογραφία:

- Γιάννης Β. Αυγερινός, Εισαγωγή στο δίκαιο του ανταγωνισμού της ΕΕ, Νομική Βιβλιοθήκη: 2010

Συμπληρωματική βιβλιογραφία:

- Γιώργος Σπ. Καρύδης, Ευρωπαϊκό δίκαιο συναλλαγών, Νομική Βιβλιοθήκη: 2012
- Γιώργος Σπ. Καρύδης, Παράνομες κρατικές ενισχύσεις και έννομη προστασία των ενδιαφερομένων τρίτων, Νομική Βιβλιοθήκη: 2013
- Βασίλης Σ. Καραγιάννης, Κρατικές ενισχύσεις: κοινοτική και εθνική ρύθμιση, Νομική Βιβλιοθήκη: 2006
- Σμαράγδα Ρηγάκου, Κρατικές ενισχύσεις για την αντιμετώπιση της χρηματοπιστωτικής κρίσης, Νομική Βιβλιοθήκη: 2011
- Ελληνικό Ινστιτούτο Κρατικών Ενισχύσεων, Τα βασικά κανονιστικά κείμενα, Νομική Βιβλιοθήκη: 2011

Θα δίνεται συμπληρωματικό υλικό ανά εβδομάδα.

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΕΛΕΤΗΣ

Εβδομάδα / Week	Μαθησιακά Αποτελέσματα / Learning Outcomes	Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες / Educational Activities	Υπολογιζόμενος χρόνος μελέτης (ώρες) / Estimated student work time (hours)
1	<p>Οι φοιτητές, αναμένεται να μπορούν να:</p> <p>Θέμα: ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ</p> <ul style="list-style-type: none"> Κατανοούν το κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τον έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση Αναγνωρίζουν τη σπουδαιότητα των κρατικών ενισχύσεων για την αντιμετώπιση των αποτυχιών της αγοράς και την εκπλήρωση των στόχων της ΣΛΕΕ Αντιλαμβάνονται την έννοια των «κρατικών ενισχύσεων» και τη διάκριση από μέτρα που δε συνιστούν κρατική ενίσχυση Κατατάσσουν διάφορα μέτρα κρατικής στήριξης σε διαφορετικούς τύπους κρατικών ενισχύσεων Προσδιορίζουν τις τέσσερις θεμελιώδεις συνθήκες για την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης Κατανοούν τις βασικές πρόνοιες του απαγορευτικού κανόνα που αφορά της κρατικές ενισχύσεις Περιγράφουν και αναλύουν διάφορους τύπους κρατικών ενισχύσεων 	<p>Θα δίνεται συμπληρωματικό υλικό ανά εβδομάδα.</p> <ul style="list-style-type: none"> Εξοικείωση με τον οδηγό μελέτης Μελέτη βιβλιογραφίας <ul style="list-style-type: none"> Γιάννης Β. Αυγερινός, Εισαγωγή στο δίκαιο ανταγωνισμού της ΕΕ, Νομική Βιβλιοθήκη: 2010, σελ. 213-225 Γιώργος Σπ. Καρύδης, Ευρωπαϊκό δίκαιο συναλλαγών, Νομική Βιβλιοθήκη: 2012, σελ. 403-415 Βασίλης Σ. Καραγιάννης, Κρατικές ενισχύσεις: κοινοτική και εθνική ρύθμιση, Νομική Βιβλιοθήκη: 2006, σελ. 16-41 Ελληνικό Ινστιτούτο Κρατικών Ενισχύσεων, Τα βασικά κανονιστικά κείμενα, Νομική Βιβλιοθήκη: 2011, σελ 3-6 Επίλυση της 1ης άσκησης Ανακοίνωση της 1ης εργασίας Ανακοίνωση της 2ης εργασίας 	<ul style="list-style-type: none"> ~16 ώρες μελέτης. ~2 ώρες επίλυση της 1ης άσκησης ~4 ώρες εκπόνηση της 1ης εργασίας
2	<p>Θέμα: ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΚΑΙ Ο ΚΑΝΟΝΑΣ DE MINIMIS</p> <ul style="list-style-type: none"> Αντιλαμβάνονται την έννοια της κρατικής ενίσχυσης Περιγράφουν παραδείγματα κρατικών ενισχύσεων Αξιολογούν διάφορες υποθέσεις εργασίας αναφορικά με την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης Διακρίνουν μεταξύ νέων και υφιστάμενων κρατικών ενισχύσεων Κατανοούν τη σημασία της εφαρμογής του Κανονισμού περί ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (de minimis) – Κανονισμός 1988/2006 Περιγράφουν τις βασικές πρόνοιες του Κανόνα de minimis Αναγνωρίζουν τη σημασία της εκτίμησης της επίδρασης της 	<ul style="list-style-type: none"> Μελέτη βιβλιογραφίας <ul style="list-style-type: none"> Γιάννης Β. Αυγερινός, Εισαγωγή στο δίκαιο ανταγωνισμού της ΕΕ, Νομική Βιβλιοθήκη: 2010, σελ. 238-245 Γιώργος Σπ. Καρύδης, Ευρωπαϊκό δίκαιο συναλλαγών, Νομική Βιβλιοθήκη: 2012, σελ. 415-419 Βασίλης Σ. Καραγιάννης, Κρατικές ενισχύσεις: κοινοτική και εθνική ρύθμιση, Νομική Βιβλιοθήκη: 2006, σελ. 39-41 Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 της Επιτροπής της 18ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας 	<ul style="list-style-type: none"> ~14 ώρες μελέτης ~2 ώρες επίλυση της 2ης άσκησης ~4 ώρες συμμετοχής στην 1η ΟΣΣ ~5 ώρες εκπόνηση της 1ης εργασίας

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΕΛΕΤΗΣ

Εβδομάδα / Week	Μαθησιακά Αποτελέσματα / Learning Outcomes	Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες / Educational Activities	Υπολογιζόμενος χρόνος μελέτης (ώρες) / Estimated student work time (hours)
	κρατικής ενίσχυσης στον ανταγωνισμό	<ul style="list-style-type: none"> • Επίλυση της 2^{ης} άσκησης • Εκπόνηση της 1^{ης} εργασίας • Διεξαγωγή της 1^{ης} ΟΣΣ 	
3	<p>Θέμα: ΑΥΤΟΔΙΚΑΙΕΣ ΚΑΙ ΔΥΝΗΤΙΚΕΣ ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΠΑΓΟΡΕΥΤΙΚΟ ΚΑΝΟΝΑ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγράφουν τους στόχους που επιδιώκει ο Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής 800/2008 • Σκιαγραφούν τα διαδικαστικά ζητήματα που ορίζει ο Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής 800/2008 • Κατανοούν τις κρατικές ενισχύσεις που αυτοδικαίως εξαιρούνται από τον απαγορευτικό κανόνα (π.χ. κοινωνικού χαρακτήρα, επανόρθωση ζημιών από θεομηνίες) • Κατανοούν τις κρατικές ενισχύσεις που δυνητικώς εξαιρούνται από τον απαγορευτικό κανόνα (π.χ. περιφερειακές, γενικές οριζόντιες, τομεακές, πολιτιστικές) • Περιγράφουν τις βασικές αρχές που διέπουν την εξαίρεση από τον απαγορευτικό κανόνα • Διακρίνουν τις ειδικές περιπτώσεις εξαιρέσεων (π.χ. περιφερειακές, γενικές οριζόντιες, τομεακές, ΥΓΟΣ) • Αναγνωρίζουν τη σημασία της αρχής της αναγκαιότητας, της αρχής της αναλογικότητας και της αρχής της διαφάνειας 	<ul style="list-style-type: none"> • Μελέτη βιβλιογραφίας <ul style="list-style-type: none"> ο Γιάννης Β. Αυγερινός, Εισαγωγή στο δίκαιο ανταγωνισμού της ΕΕ, Νομική Βιβλιοθήκη: 2010, σελ. 226-238 ο Γιώργος Σπ. Καρύδης, Ευρωπαϊκό δίκαιο συναλλαγών, Νομική Βιβλιοθήκη: 2012, σελ. 419-444 ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 800/2008 της Επιτροπής της 6ης Αυγούστου 2008 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την κοινή αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης (Γενικός κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία • Επίλυση της 3^{ης} άσκησης • Εκπόνηση της 1^{ης} εργασίας 	<ul style="list-style-type: none"> • ~14 ώρες μελέτης • ~2 ώρες επίλυση της 3^{ης} άσκησης • ~10 ώρες εκπόνηση της 1^{ης} εργασίας
4	<p>Θέμα: ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ (ΥΓΟΣ)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κατανοούν την έννοια των ΥΓΟΣ • Περιγράφουν τις εναλλακτικές προσεγγίσεις αξιολόγησης των κρατικών ενισχύσεων σε ΥΓΟΣ • Απαριθμούν τα κριτήρια χαρακτηρισμού μίας υπηρεσίας ως ΥΓΟΣ (υπόθεση ορόσημο Altmark) 	<ul style="list-style-type: none"> • Μελέτη βιβλιογραφίας <ul style="list-style-type: none"> ο Γιάννης Β. Αυγερινός, Εισαγωγή στο δίκαιο ανταγωνισμού της ΕΕ, Νομική Βιβλιοθήκη: 2010, σελ. 123-134 ο Γιώργος Σπ. Καρύδης, Ευρωπαϊκό δίκαιο συναλλαγών, Νομική Βιβλιοθήκη: 2012, σελ. 417-419 και 428-436 ο Βασίλης Σ. Καραγιάννης, Κρατικές ενισχύσεις: κοινωνική και εθνική ρύθμιση, Νομική Βιβλιοθήκη: 2006, σελ. 42-65 	<ul style="list-style-type: none"> • ~12 ώρες μελέτης • ~4 ώρες επίλυση της 4^{ης} άσκησης • ~2 ώρες συμμετοχής στην 1^η τηλεσυνάντηση • ~14 ώρες εκπόνηση της 1^{ης} εργασίας

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΕΛΕΤΗΣ

Εβδομάδα / Week	Μαθησιακά Αποτελέσματα / Learning Outcomes	Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες / Educational Activities	Υπολογιζόμενος χρόνος μελέτης (ώρες) / Estimated student work time (hours)
	<ul style="list-style-type: none"> • Διατυπώνουν τις βασικές πρόνοιες του ειδικού κανονισμού de minimis για επιχειρήσεις επιφορτισμένες με ΥΓΟΣ (Κανονισμός 360/2012) Διάκριση των κρατικών ενισχύσεων σε ΥΓΟΣ από τις ενισχύσεις σε άλλου τύπου υπηρεσιών • Σκιαγραφούν παραδείγματα κρατικών ενισχύσεων σε ΥΓΟΣ από τη νομολογία 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις στην αντιστάθμιση για παροχή δημόσιας υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος (2012/C 8/02) ○ Κοινοτικό πλαίσιο για τις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας (2005/C 297/04) <ul style="list-style-type: none"> • Επίλυση της 4^{ης} άσκησης • Εκπόνηση της 1^{ης} εργασίας 	
5	Θέμα: ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ	<ul style="list-style-type: none"> • Διεξαγωγή της 1^{ης} τηλεσυνάντησης • Επίλυση 5^{ης} άσκησης 	<ul style="list-style-type: none"> • ~18 ώρες μελέτης • ~4 ώρες επίλυση της 5^{ης} άσκησης • ~9 ώρες εκπόνηση της 1^{ης} εργασίας
6	Θέμα: ΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ <ul style="list-style-type: none"> • Απαριθμούν λόγους αποτελεσματικότητας για χορήγηση κρατικών ενισχύσεων • Προσδιορίζουν τις οικονομικές επιδράσεις διαφόρων μέτρων κρατικής ενίσχυσης • Γνωρίζουν τις βασικές οικονομικές αρχές που διέπουν την αρχή του Ιδιώτη Επενδυτή σε Οικονομία της Αγοράς • Αναλύουν τη σημασία της οικονομικής θεωρίας στην αξιολόγηση των κρατικών ενισχύσεων • Κατανοούν και εφαρμόζουν την αρχή του Ιδιώτη Επενδυτή σε Οικονομία της Αγοράς • Αναλύουν διάφορα υποθετικά σενάρια μέτρων που ενδέχεται να συνιστούν κρατική ενίσχυση υπό το πρίσμα της οικονομικής θεωρίας 	<ul style="list-style-type: none"> • Μελέτη βιβλιογραφίας <ul style="list-style-type: none"> ○ Hans W. Friederiszick, Lars-Hendrik Röller, and Vincent Verouden, European State Aid Control: An Economic Framework ○ Christian Buelens, Gaëlle Garnier, Matthew Johnson and Roderick Meiklejohn, The economic analysis of state aid: some open questions ○ Justus Haucaup and Ulrich Schwalbe, Economic Principles of State Aid Control ○ The Market Economy Investor Principle, Ben Slocock, Directorate-General Competition, unit A-3 ○ Έγγραφο καθοδήγησης σχετικά με τη χρηματοδότηση, την αναδιάρθρωση και την ιδιωτικοποίηση των κρατικών επιχειρήσεων σύμφωνα με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, Βρυξέλλες, 10.2.2012, swd(2012) 14 	<ul style="list-style-type: none"> • ~17 ώρες μελέτης • ~4 ώρες επίλυση της 6^{ης} άσκησης • ~14 ώρες εκπόνηση της 1^{ης} εργασίας

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΕΛΕΤΗΣ

Εβδομάδα / Week	Μαθησιακά Αποτελέσματα / Learning Outcomes	Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες / Educational Activities	Υπολογιζόμενος χρόνος μελέτης (ώρες) /Estimated student work time (hours)
		<ul style="list-style-type: none"> ○ Κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται για την προώθηση των επενδύσεων επιχειρηματικών κεφαλαίων σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις (2006/C 194/02) 	
7	<p>Θέμα: ΕΞΕΤΑΣΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Διακρίνουν το διαδικαστικό έλεγχο των νέων και των υφιστάμενων κρατικών ενισχύσεων • Προσδιορίζουν τις έννομες συνέπειες των αποφάσεων που εκδίδει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναφορικά με κρατικές ενισχύσεις • Σκιαγραφούν τη διαδικασία κοινοποίησης μίας νέας κρατικής ενίσχυσης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή • Διακρίνουν την προκαταρκτική αξιολόγηση από την επίσημη διαδικασία διερεύνησης μίας κρατικής ενίσχυσης • Αναγνωρίζουν τη σημασία της συνεχούς παρακολούθησης μίας κρατικής ενίσχυσης • Περιγράφουν τις βασικές πρόνοιες και τους στόχους του Κανονισμού 659/1999 (διαδικαστικός Κανονισμός) 	<ul style="list-style-type: none"> • Επίλυση της 6ης άσκησης • Υποβολή της 1ης εργασίας • Μελέτη βιβλιογραφίας <ul style="list-style-type: none"> ○ Γιάννης Β. Αυγερινός, Εισαγωγή στο δίκαιο ανταγωνισμού της ΕΕ, Νομική Βιβλιοθήκη: 2010, σελ. 246-269 ○ Γιώργος Σπ. Καρύδης, Ευρωπαϊκό δίκαιο συναλλαγών, Νομική Βιβλιοθήκη: 2012, σελ. 445-450 ○ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου της 22ας Μαρτίου 1999 για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ • Επίλυση της 7ης άσκησης • Εκπόνηση της 2ης εργασίας 	<ul style="list-style-type: none"> • ~17 ώρες μελέτης • ~2 ώρες επίλυση της 7ης άσκησης • ~12 ώρες εκπόνηση της 2ης εργασίας
8	<p>Θέμα: Η ΝΟΜΙΚΗ ΘΕΣΗ ΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αναγνωρίζουν τα έννομα δικαιώματα τρίτων ενδιαφερομένων • Κατανοούν τις προβλεπόμενες διαδικαστικές εγγυήσεις προς όφελος των ενδιαφερομένων τρίτων • Αναλύουν τα θεσμικά «εργαλεία» υποστήριξης της έρευνας αναφορικά με παράνομες κρατικές ενισχύσεις 	<ul style="list-style-type: none"> • Μελέτη βιβλιογραφίας <ul style="list-style-type: none"> ○ Γιώργος Σπ. Καρύδης, Παράνομες κρατικές ενισχύσεις και έννομη προστασία των ενδιαφερομένων τρίτων, Νομική Βιβλιοθήκη: 2013, σελ. 64-142 ○ Γιώργος Σπ. Καρύδης, Ευρωπαϊκό δίκαιο συναλλαγών, Νομική Βιβλιοθήκη: 2012, σελ. 451-460 ○ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου της 22ας Μαρτίου 1999 για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων 	<ul style="list-style-type: none"> • ~15 ώρες μελέτης • ~2 ώρες επίλυση της 8ης άσκησης • ~12 ώρες εκπόνηση της 2ης εργασίας

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΕΛΕΤΗΣ

Εβδομάδα / Week	Μαθησιακά Αποτελέσματα / Learning Outcomes	Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες / Educational Activities	Υπολογιζόμενος χρόνος μελέτης (ώρες) / Estimated student work time (hours)
	<ul style="list-style-type: none"> • Περιγράφουν το καθεστώς της δικαστικής προστασίας των ενδιαφερομένων τρίτων ενώπιον των δικαιοδοτικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης • Περιγράφουν τις προϋποθέσεις άσκησης της αρμοδιότητας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για λήψη ασφαλιστικών μέτρων αναφορικά με έκδοση διατάγματος αναστολής ή προσωρινής ανάκτησης μίας παράνομης κρατικής ενίσχυσης • Αναλύουν τις αρμοδιότητες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και τις εξουσίες που έχει αναφορικά με τη συλλογή πληροφοριών 	<p>εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Ανακοίνωση της Επιτροπής για μια αποτελεσματική εφαρμογή των αποφάσεων της Επιτροπής με τις οποίες τα κράτη μέλη διατάσσονται να ανακτήσουν παράνομες και ασυμβίβαστες κρατικές ενισχύσεις (2007/C 272/05) ○ Ανακοίνωση της Επιτροπής για τον καθορισμό των εφαρμοστέων κανόνων για την αξιολόγηση παράνομης κρατικής ενίσχυσης (2002/C 119/12) <p>• Επίλυση της 8^{ης} άσκησης</p>	
9	<p>Θέμα: Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΝΝΟΜΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΤΡΙΤΩΝ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγράφουν το ρόλο που διαδραματίζουν τα εθνικά δικαστήρια για στην προστασία των έννομων δικαιωμάτων τρίτων • Οριοθετούν τις αρμοδιότητες των εθνικών δικαστηρίων και τις παρεμβατικές τους δυνατότητες • Κατανοούν την έννομη προστασία που παρέχουν τα εθνικά δικαστήρια σε τρίτους που θίγονται από μία παράνομη κρατική ενίσχυση • Περιγράφουν τη διαδικασία προσωρινής δικαστικής προστασίας αναφορικά με παράνομες κρατικές ενισχύσεις • Σκιαγραφούν τη δικαστική διαδικασία ανάκτησης μιας παράνομης κρατικής ενίσχυσης • Αναλύουν τα μέσα προστασίας των θιγόμενων τρίτων αναφορικά με μη εκτέλεση απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για ανάκτηση μιας παράνομης κρατικής ενίσχυσης 	<ul style="list-style-type: none"> • Μελέτη βιβλιογραφίας <ul style="list-style-type: none"> ○ Γιώργος Σπ. Καρύδης, Παράνομες κρατικές ενισχύσεις και έννομη προστασία των ενδιαφερομένων τρίτων, Νομική Βιβλιοθήκη: 2013, σελ. 144-221 ○ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 794/2004 της Επιτροπής της 21 Απριλίου 2004 σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ ○ Επιτόκια αναφοράς της Ευρωπαϊκής Επιτροπής • Επίλυση της 9^{ης} άσκησης • Εκπόνηση της 2^{ης} εργασίας 	<ul style="list-style-type: none"> • ~15 ώρες μελέτης • ~2 ώρες επίλυση της 9^{ης} άσκησης • ~12 ώρες εκπόνηση της 2^{ης} εργασίας

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΕΛΕΤΗΣ

Εβδομάδα / Week	Μαθησιακά Αποτελέσματα / Learning Outcomes	Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες / Educational Activities	Υπολογιζόμενος χρόνος μελέτης (ώρες) / Estimated student work time (hours)
10	<p>Θέμα: ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ</p> <ul style="list-style-type: none"> Κατανοούν την αναγκαιότητα θέσπισης ειδικών ρυθμίσεων για συγκεκριμένες κατηγορίες κρατικών ενισχύσεων (τηλεπικοινωνίες, μεταφορές, ΜΜΕ, έρευνα και ανάπτυξη, διάσωση και αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων, περιβάλλον) Σκιαγραφούν τους στόχους των συγκεκριμένων κατηγοριών κρατικών ενισχύσεων Περιγράφουν το πεδίο εφαρμογής των συγκεκριμένων κατηγοριών κρατικών ενισχύσεων Αναγνωρίζουν τη σχετικότητα των υπηρεσιών γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος Κατανοούν την έννοια της σώρευσης των κρατικών ενισχύσεων Απαριθμούν συγκεκριμένες κατηγορίες κρατικών ενισχύσεων Κατανοούν την σημασία εφαρμογής της αρχής του Ιδιώτη Επενδυτή σε Οικονομία της Αγοράς σε συγκεκριμένες κατηγορίες κρατικών ενισχύσεων 	<ul style="list-style-type: none"> Μελέτη βιβλιογραφίας <ul style="list-style-type: none"> Ελληνικό Ινστιτούτο Κρατικών Ενισχύσεων, Τα βασικά κανονιστικά κείμενα, Νομική Βιβλιοθήκη: 2011, σελ. 77-80, 110-114, 136-138, 157-162, 181-184, 259-262, 289-291, 330-337 Κατευθυντήριες γραμμές όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων (2004/C 244/02) Guidelines on State aid to airports and airlines (2014/C 99/03) Επίλυση της 10^{ης} άσκησης Παράδοση της 2^{ης} εργασίας 	<ul style="list-style-type: none"> ~15 ώρες μελέτης ~2 ώρες επίλυση της 10^{ης} άσκησης ~14 ώρες εκπόνηση της 2^{ης} εργασίας
11	<p>Θέμα: ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΑΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> Αναγνωρίζουν τις ιδιαιτερότητες του τραπεζικού τομέα Περιγράφουν τις προϋποθέσεις για τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων στον τραπεζικό τομέα Αντιλαμβάνονται τη συμβολή των κρατικών ενισχύσεων για την αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης Κατανοούν την προσέγγιση που ακολουθεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναφορικά με τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων για την στήριξη του χρηματοπιστωτικού τομέα Διατυπώνουν τις βασικές πρόνοιες των νέων ανακοινώσεων 	<ul style="list-style-type: none"> Μελέτη βιβλιογραφίας <ul style="list-style-type: none"> Σμαράγδα Ρηγάκου, Κρατικές ενισχύσεις για την αντιμετώπιση της χρηματοπιστωτικής κρίσης, Νομική Βιβλιοθήκη: 2011, σελ. 13-60 Γιάννης Β. Αυγερινός, Εισαγωγή στο δίκαιο του ανταγωνισμού της ΕΕ, Νομική Βιβλιοθήκη: 2010, σελ. 270-273 Επίλυση της 11^{ης} άσκησης Διεξαγωγή της 2^{ης} ΟΣΣ 	<ul style="list-style-type: none"> ~14 ώρες μελέτης ~2 ώρες επίλυση της 11^{ης} άσκησης ~4 ώρες συμμετοχής στην 2^η ΟΣΣ

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΕΛΕΤΗΣ

Εβδομάδα / Week	Μαθησιακά Αποτελέσματα / Learning Outcomes	Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες / Educational Activities	Υπολογιζόμενος χρόνος μελέτης (ώρες) / Estimated student work time (hours)
	που εξέδωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναφορικά με τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων για την στήριξη του χρηματοπιστωτικού τομέα		
12		ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ - ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΕΛΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ • Διεξαγωγή της 2 ^{ης} τηλεσυνάντησης	<ul style="list-style-type: none"> • ~20 ώρες μελέτης • ~2 ώρες συμμετοχής στην 2^η τηλεσυνάντηση
13		ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ - ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΕΛΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ	<ul style="list-style-type: none"> • ~25 ώρες προετοιμασίας για τελική εξέταση
14		ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ - ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΕΛΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΤΕΛΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ	<ul style="list-style-type: none"> • ~25 ώρες προετοιμασίας για τελική εξέταση • ~3 ώρες συμμετοχή στην τελική εξέταση
Σύνολο			~375 – ~450 ώρες

* Κατά την διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους, συμπεριλαμβάνονται και 2 εβδομάδες για τις διακοπές των Χριστουγέννων και 2 εβδομάδες για τις Διακοπές του Πάσχα, οι οποίες δεν υπολογίζονται μέσα στις εβδομάδες διαβάσματος. Το ακαδημαϊκό έτος είναι συνολικά 36 εβδομάδες, εκ των οποίων μόνο οι 32 εβδομάδες συμπεριλαμβάνονται στο διάβασμα του φοιτητή. Το ακαδημαϊκό εξάμηνο είναι συνολικά 18 εβδομάδες, εκ των οποίων μόνο οι 16 εβδομάδες συμπεριλαμβάνονται στο διάβασμα του φοιτητή.